

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу

ЛОГВІНА ІВАНА МИХАЙЛОВИЧА

Цикл фортепіанних поем Рейнальдо Ана «Le Rossignol Éperdu»:

жанрово-стильова та виконавська специфіка сторіччя

(науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор

Ніколаєвська Юлія Вікторівна)

Актуальність представленої на захист магістерської роботи Логвіна І. М. зумовлена самим фактом звернення автора до маловідомого у вітчизняному сучасному музичному контексті фортепіанного циклу Рейнальдо Ана, чия творчість лише недавно стала об'єктом пристальної уваги з боку музикознавчої спільноти. Широкий спектр музичної діяльності французького композитора, багатожанровість, приналежність до *Belle Époque* (прекрасної епохи) відкривають перед дослідником багато цікавих перспектив у наукових пошуках. І Логвін І. М. намагається у всій повноті використати ці можливості: висвітлюючи як підпорядкованість французького автора тенденціям свого часу, так і звертаючи увагу на вплив окремих постатей (Ж. Массне, К. Сен-Санса, М. Пруста) щодо формування індивідуального стилю композитора. Між тим *зауважимо*, що захопленість темою призводить порою до уникання Логвіном І. М. деяких необхідних деталей. Наприклад, неодноразово висловлюючи думку про значимість оперної діяльності Р. Ана, автор магістерської роботи не надає ніякої, хоча б і короткої характеристики цієї жанрової сфери у творчості композитора, не називає дані твори, обмежуючись лише зазначенням їхньої кількості.

Дискусійною представляється думка автора роботи відносно причин вірності Р. Ана романтичним традиціям в своїй творчості. Логвін І. М. зазначає, що у період розквіту музики нового типу Р. Ан «ніс військову службу, адже на той час тривала Перша Світова війна. Внаслідок цього він втрачає можливість органічно вбирати специфіку музичного авангарду та ... застосовувати її у своїх творах» [с. 18]. Це твердження вважається досить суперечливим, бо вибір композитором власної техніки письма частіше передбачений особливостями його мислення, що не підкорюються зовнішнім причинам. Адже можна навести багато прикладів, коли композитори залишалися вірними своїй індивідуальній манері, перебуваючи поряд із

визнаними авангардистами. І у випадку з Р. Аном здається важливішим був вплив саме салонної культури, що сформувала його стиль, який навряд чи змінився, навіть під впливом модерністських ідей.

Хотілося б порадити авторові більш уважного відношення до стилістичної сторони тексту, в якій зустрічаються повтори, неточності висловлювання, лексичні помилки. Також поширені і неточності графічного оформлення цитат.

Незважаючи на висловлені зауваження слід відзначити високий рівень самостійності мислення автора, його зацікавленість темою, сміливість у зверненні до маловідомих тем, здатність логічно викладати та структурувати власні думки, використовувати різні наукові методи, в тому числі і структурно-функціонального аналізу, важливість чого сам автор неодноразово підкреслює на сторінках роботи. Все це надає право вважати, що представлене дослідження заслуговує на оцінку «відмінно», а його автор – на здобуття кваліфікаційного рівня «магістр».

До захисту пропонуються наступні *запитання*:

1. Ви пропонуєте свою періодизацію творчості Р. Ана, виділяючи три періоди: *ранній* (до вступу в Консерваторію), *консерваторських років* та *років військової служби* під час Першої світової війни. Проте до чого відносяться останні майже три десятиліття життя композитора, якій помер у 1947 році?

2. На с. 43 роботи Ви вважаєте, що «синтез видів та жанрів мистецтва» проявився у циклі фортепіанних поем-мініатюр «Знавісний соловей» завдяки «плідній праці композитора над власним оперним та театральним репертуаром». Поясніть свою думку, адже цикл створений протягом 1902–1910 років, тоді як весь масив опер, оперет та музичних комедій було написано після 1914 року?

09.06.2021

Анфілова С. Г.

кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського